

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES PROTECTION OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე
№ 40
28 ივნისი 2017 წ.

I საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – მდ. კასლეთზე კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპუატაციის პროექტის ცვლილება.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შპს „კასლეთი 2“. ქ. თბილისი, ნავთლუღის ქ. №3 ა, ბ. 23.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – მესტიის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ქვედა წვირმინდი.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 15.06.2017 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „გამა კონსალტინგი“.

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი:

მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია მესტიის მუნიციპალიტეტში, მდ. კასლეთზე შპს „კასლეთი 2“-ს კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ცვლილება.

მდ. კასლეთზე შპს „კასლეთი 2“-ს 9,13 მგვტ სიმძლავრის კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ 2015 წლის 4 ივნისს გაცემული იქნა დადებითი ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 26.

ვინაიდან, დაგეგმილი ცვლილებები არ გამოიწვევს სამინისტროს მიერ შპს „კასლეთი 2“-ზე 2015 წელს გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის გაუქმებას, პროექტი უნდა განხორციელდეს როგორც 2015 წლის 4 ივნისის № 26 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის ასევე წინამდებარე დასკვნით განსაზღვრული პირობების დაცვით.

ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი, კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ცვლილების პროექტი, „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შეასახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად გათავისუფლებულ იქნა გზშ-ისგან. (საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის №-251; 22.05.2017 ბრძანება).

საპროექტო დოკუმენტაციის თანახმად:

კასლეთი 2 ჰესის პროექტში ცვლილებების შეტანა განაპირობა ჰესის შენობის განლაგებისთვის შერჩეულ ტერიტორიაზე, 150 მ სიგრძის 80 მ სიგანის (1.2 ჰა) ფერდობზე მეწყრულ-გრავიტაციული პროცესების განვითარებამ. აღნიშნულის შედეგად ჰესის შენობის განთავსების ადგილმა გადაინაცვლა მდ. კასლეთის ზედა დინებაში, ძველი ადგილიდან დაახლოებით 250 მ მანძილის დაშორებით და ძალური

კვანძი მოეწყობა მდინარის მარჯვენა სანაპიროზე, ზ.დ. ≈730 მ ნიშნულზე. ჰესის ნაგებობების სხვა ადგილმდებარეობები და პარამეტრები პრაქტიკულად უცვლელია.

ჰესის შენობის ადგილმდებარეობის ცვლილების შედეგად სადაწნეო მილსადენი აღარ გადაკვეთს მდ. კასლეთს, ამასთან მისი სიგრძე შემცირდება და იქნება 2090 მ. გარდა ამისა, სააგრეგატო შენობასა და სოფ. ქვედა წვირმინდს შორის მაინძილი გაიზრდება, რაც როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე დადებითად აისახება დასახლებულ პუნქტთან ხმაურის და მტვრის გავრცელებაზე.

ჰესის შენობის განთავსებისთვის შერჩეული ახალი უბანი ბიომრავალფეროვნების თვალსაზრისით ძალზედ დარიბია. მოჭრას დაქვემდებარებული მცენარეთა სახეობებია: თხილი *Corylus avellana* (11 ეგზემპლარი) და მურყანი *Alnus barbata* (7ახალგაზრდა აღმონაცენი). მათ შორის არცერთი წარმოადგენს საქართველოს წითელი ნუსხის მცენარეს. საპროექტო ტერიტორიაზე არც ცხოველთა საბინადრო ადგილები არ დაფიქსირდა.

კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობის ეტაპის მოსამზადებელი სამუშაოები დაიწყო 2016 წლის დეკემბრის თვეში. დღეისათვის მიმდინარეობს სამშენებლო ბანაკების და სამშენებლო მოედნების მოწყობა, საჭირო დანადგარ-მექანიზმების მობილიზაცია. ბანაკის ტერიტორია შემოღობილია ლითონბადის ღობით. აღნიშნულის პარალელურად მიმდინარეობს სათავე კვანძამდე მისასვლელი გზის ცალკეული მონაკვეთების ვაკისების მოწყობა.

რაც შეეხება ჰესის შენობის სამშენებლო სამუშაოებს, თავდაპირველად მოხდება ახალი უბნის პერიმეტრის გასუფთავება ფერდობიდან ხეობის ფსკერზე ჩამოცვენილი გრუნტისგან, შემდგომ მოეწყობა საძირკველი და განხორციელდება ბეტონის სამუშაოები. ჰესის შენობის სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში ტერიტორიის პერიმეტრზე მოწყობილი იქნება სამთო არხები, რომელთა საშუალებითაც სანიაღვრე წყლები არიდებული იქნება სამშენებლო უბნისგან.

განახლებული პროექტის თანახმად ჰესის შენობა იქნება ერთ სართულიანი და მასში განთავსდება სამანქანო დარბაზი, სამონტაჟო მოედანი, 25 ტონიანი ხიდური ამწე, მართვის ოთახი და დახურული ტიპის გამანაწილებელი. ძალურ კვანძში

დამონტაჟდება შესაბამისი ჰიდრომექანიკური აღჭურვილობა. კასლეთი 2 ჰესისთვის შეირჩა ორი ერთეული 6 ჭავლიანი ვერტიკალური პელტონის ტურბინები. ტურბინები აღჭურვილი იქნება მაღალი დაწნევის ჰიდროენერგეტიკული დანადგარით. დანადგარი არის კომპაქტური და იოლია მისი მომსახურება.

ჰესის შენობაში ასევე დამონტაჟდება სამ-ფაზიანი ზეთზე მომუშავე ტრანსფორმატორები. ტრანსფორმატორის გრაგნილი იქნება ალუმინის ან სპილენძის. ტრანსფორმატორი აღიჭურვება აირის რელეთი და ციფერბლატიანი თერმომეტრით, წნევის მარეგულირებელი სარქველისთვის.

ჰესის შენობისთვის შერჩეულ ტერიტორიაზე ჩატარებულმა გეოლოგიურმა კვლევამ გამოავლინა ეროზიული ხევი, რომელიც ჰიდროკვანძის განლაგების მოედნის ჩრდილოეთ მხარეს ჩამოდის და ღვარცოფული ხევია, ასევე, მდინარის ნაპირის გასწვრივ მიმდინარე ეროზიული და კლდოვანი ციცაბო ფერდობების თანდათანობითი ჩამოშლის (ქვაცვენა) პროცესები, რომლის დროს ზოგჯერ დიდი ლოდების ჩამოგორებაც ხდება. ვინაიდან სააგრეგატე შენობა უნდა განლაგდეს კლდის მასივის ვერტიკალურ კედესთან ახლოს, ქვათაცვენის პროცესებით შესაძლებელია მისი დაზიანება.

ჰესის სააგრეგატო შენობის დაცვის მიზნით სააგრეგატე შენობა და სხვა ნაგებობები განთავსდება კლდოვანი ციცაბო ფერდობის ძირიდან მაქსიმალურად მოშორებით. ჰესის შენობის კედლის დაშორება კლდის კიდედან იქნება მინიმუმ 15 მ. კლდოვან ფერდობსა და ჰესის სამშენებლო მოედანს შორის მოეწყობა ე.წ. „სამთო არხები“, რომელთა საშუალებითაც წყლის ნაკადი ორგანიზებულად გაყვანილი იქნება მდ. კასლეთის კალაპოტის მიმართულებით.

ქვათაცვენისაგან დაცვის მიზნით ჰესის შენობის ეზოს კლდის მხარეს მოეწყობა დამცავი კედელი სიმაღლით 3,0-5,5 მ, ამსთან, სახიფათო ფერდზე ასევე იგეგმება ლითონის დამცავი ბადეების მოწყობა, რაც არ მისცემს საშუალებას ჩამოშვავებულ ქვებს განავითარონ მაღალი სიჩქარე და მისცემს მათ მხოლოდ ვერტიკალურად მოძრაობის მიმართულებას.

ჰესის შენობის ტერიტორიაზე ნებისმიერი სახის მიწის და სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება ინჟინერ-გეოლოგის მკაცრი მეთვალყურეობის პირობებში, ტერიტორიაზე მიწის სამუშაოები მაქსიმალურად შეიზღუდება ნალექიან და თოვლის დნობის პერიოდებში.

მდ. კასლეთის ეროზიული და ღვარცოფული მოქმედებით ჰესის შენობის და სამშენებლო მოედნის დაცვის კუთხით, ძალური კვანძის ტერიტორიასთან, დაახლოებით 180 მ სიგრძეზე განხორციელდება მდინარის ფსკერდაღრმავების/მოსწორების სამუშაოები. ჰესის შენობის მოედანი მოეწყობა მდინარის კალაპოტიდან მაქსიმალურად მაღალ ნიშნულზე. მდინარის მარცხენა ნაპირზე მოეწყობა 3 მ სიღრმის ქვანაყარი ტრაპეციული ჭრილით, ხოლო მარჯვენა ნაპირზე განთავსდება რკინა-ბეტონის დამცავი კედელი, რომლის სიმაღლე იქნება 7 მ-მდე. მარცხენა ნაპირზე მოწყობილ ქვანაყარსა და მარჯვენა ნაპირზე განთავსებულ დამცავ კედელს შორის მდინარის კალაპოტის სიგანე იქნება 8 მ.

ჰესის შენობის ჩრდილოეთით არსებული ხევისაგან დასაცავად მოეწყობა სწრაფდენის ტიპის კალაპოტი, რომელიც დაუკავშირდება მდ. კასლეთს.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ჰესის შენობის პერიმეტრზე მოხდება ხე-მცენარეების დარგვა. ამასთან, აღნიშნულ უბანზე განხორციელდება საშიში გეოლოგიური მოვლენების და დამცავი ნაგებობების ტექნიკური მდგომარეობის სეზონური მონიტორინგი (განსაკუთრებით საწყისი 2 წლის განმავლობაში).

პროექტი ასევე ითვალისწინებს, კასლეთი 2 ჰესის სააგრეგატო შენობის განთავსების ძველ ტერიტორიაზე განვითარებული ჩამონგრევა-ჩამოქცევითი და მეწყერული პროცესების შედეგად დაზიანებული ფერდობის გამაგრების ღონისძიებებს.

სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე ფერდობი მდგრადი იყო. ფერდობის ქვედა ნაწილში წონასწორობაში მყოფი გრუნტების მდგრადობის დარღვევა განაპირობა გზისათვის გრუნტის მოჭრამ.

ამჟამად ფერდობი მდგრადია და ფერდოს მდგრადობის შესანარჩუნებლად გარკვეული მნიშვნელობა მიენიჭება ძვრადი გრუნტების დაცვას ატმოსფერული

ნაღებებისგან. ამ მიზნით ფერდობის ზედა ნაწილში მოეწყობა სამთო არხი, რომელიც ატმოსფერულ ნაღებებს აარიდებს აღნიშნულ ფერდობს. გარდა ამისა, ჩატარდება ფერდობზე არსებული ჩაღრმავებების და ხელოვნურად შექმნილი ბორცვების მოსწორება-დატკეპნა ფერდობის ბუნებრივი დახრის შესაბამისად.

შპს „კასლეთი 2“-ის მიერ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება სააგრეგატო მენობის განთავსების ძველ (მეწყურულ) უბანზე მონიტორინგის დაწესების თაობაზე. აღნიშნულ უბანზე დაკვირვებების განსახორციელებლად შერჩეულ იქნა გეოდეზიური მონიტორინგი რომელიც გამოირჩევა საკმაოდ მაღალი სიზუსტით. მონიტორინგის ჩასატარებლად უკვე მოეწყო საკონტროლო წერტილები ტერასაზე, ტერასის და რღვევის ხაზს შორის ფერდობზე და მეწყერის საწყისი ნაპრალიდან ზევით, დაუზიანებელ ფერდზე ჭადრაკულად.

კასლეთი 2 ჰესის პროექტში შეტანილი ცვლილება დამატებით ზემოქმედებას არ გამოიწვევს მდ. კასლეთის წყლის ხარისხზე და ეკოლოგიურ ხარჯზე, ასევე ტერიტორიაზე გავრცელებულ გრუნტის წყლებზე.

სადაწნეო მილსადენის სიგრძის შემცირების გამო, მშენებლის ეტაპზე წარმოქმნილი ფუჭი ქანების რაოდენობის მატება არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად, სანაყაროებისთვის დამატებითი ტერიტორიების მოძიების საჭიროება არ არსებობს.

ჰესის სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესში სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება გათვალისწინებულია ადგილობრივი წყაროს წყლებიდან. სამშენებლო ბანაკი უკვე უზრუნველყოფილია წყალმომარაგების სისტემით, კერძოდ, მოწყობილია წყლის სამარაგო რეზერვუარი. ტექნიკური მიზნით წყლის ამოღება გათვალისწინებულია მდ. კასლეთიდან.

სამეურნეო-ფეკალური წყლების შეგროვებისთვის სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე შესაბამისი რეზერვუარი უკვე მოწყობილია. ბანაკის ცალკეულ უბნებზე წარმოქმნილი წყლები ჩართულია აღნიშნულ საასენიზაციო ორმოში და პერიოდულად გაიწმინდება ხელშეკრულების საფუძველზე.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით.
2. ჰესის შენობის ქვათაცვენისაგან დაცვის მიზნით, კლდის მხარეს დამცავი კედლისა და კლდეზე ლითონის დამცავი ბადეების მოწყობამდე, ლოდების ფორმისა და გაბარიტების გათვალისწინებით, უზრუნველყოს მათი მოძრაობის (ტრაექტორიის) შესახებ ინფორმაციის დაზუსტება და საჭიროების შემთხვევაში დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების კორექტირება.
3. მდ. კასლეთის ეროზიული და ღვარცოფული მოქმედებით ჰესის შენობის და სამშენებლო მოედნის დაცვის მიზნით დაგეგმილი ღონისძიების განხორციელებამდე, უზრუნველყოს საპროექტო კვეთში მდინარის ხარჯებისა და დონეების შესწავლა.
4. მშენებლობის დაწყებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის შეთანხმება სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან.
5. ჰესის ექსპლუატაციაში გაშვებიდან ერთი წლის ვადაში უზრუნველყოს ჰესის შენობის პერიმეტრზე ხე-მცენარეების დარგვა.
6. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში უზრუნველყოს სამშენებლო მოედანზე საშიში გეოლოგიური მოვლენების განვითარებასა და დამცავი ნაგებობების ტექნიკური მდგომარეობაზე მუდმივი მონიტორინგის დაწესება.
7. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე სააგრეგატო შენობის განთავსების ძველ (მეწყურულ) უბანზე უზრუნველყოს გეოდეზიური მონიტორინგის წარმოება.
8. სამშენებლო სამუშაოების დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილი, მდ. კასლეთზე შპს „კასლეთი 2“-ს კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ცვლილების საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების

დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)

თ. შარაშიძე

(ხელმოწერა)

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060110701871917

ბრძანება Nი-492

ქ. თბილისი

30 / ივნისი / 2017 წ.

მდ. კასლეთზე შპს „კასლეთი 2“-ს კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ცვლილებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-2 და მე-4 პუნქტების საფუძველზე:

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 40; 28.06.2017 მესტიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ წარმოდგენილ, მესტიის მუნიციპალიტეტში, მდ. კასლეთზე შპს „კასლეთი 2“-ს კასლეთი 2 ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის ცვლილებაზე;
2. შპს „კასლეთი 2“-მა საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად და უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 40; 28.06.2017) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „კასლეთი 2“-ს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „კასლეთი 2“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი